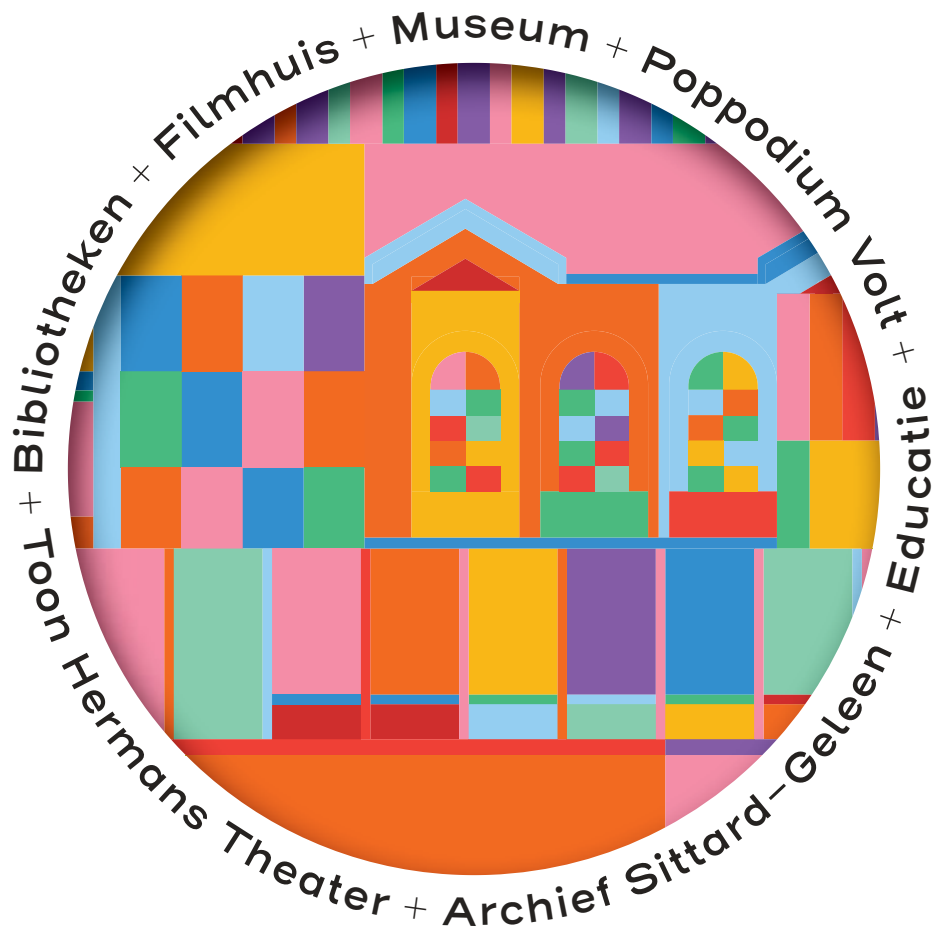

Samen kleuren we de stad

de do
mijn
en'

in 2021

1

2

3

4

Geluksmomenten

PAGINA 6

TOT EN MET 15

Wat brengt dit stad en regio?

PAGINA 16

TOT EN MET 25

Wat gebeurde er in onze ‘huizen’?

PAGINA 34

TOT EN MET 57

Gespecialiseerde partners in projecten

PAGINA 58

TOT EN MET 61

Geluksmomenten

Cultuurbedrijf De Domijnen is volop in beweging. Na alle fusie ontwikkelingen sinds 2015 vinden we het in 2021 hoog tijd om de inhoud en de dynamiek van de culturele onderdelen voorop te zetten: film, theater, muziek, beeldende kunst, beeld en boek, informatie en educatie, (digitale) geletterdheid en (een leven lang) leren. En we vergeten vooral niet dat er ook genoten mag worden van schoonheid, kunst en cultuur.

FOTO — Rob Nijpels

“Ik schuw geen enkel onderwerp”

— Paul Kusters
(cartoonist Toos & Henk, Geleen)

Om die verfrissing en vernieuwing te onderstrepen zetten we onze ‘huizen’ voor film, theater, muziek, beeldende kunst, literatuur, informatie en educatie prominenter in de etalage. Het eerste zichtbare voorbeeld van die beweging was in 2021 de transitie van Schouwburg De Domijnen naar *Toon Hermans Theater*. Die naam werd in no-time een ‘merk’ waar de hele stad trots op is. Zo krijgen in de loop van 2022 alle huizen een eigen identiteit. We maken daarmee onze belofte aan de stad beter zichtbaar. Onze huizen kleuren het bloeiend kunst- en cultuurleven en daarmee onze stad en regio. Er valt immers zóveel te genieten als je je omringd weet door de schoonheid van kunst en cultuur!

Ruim 400 makers van geluksmomenten

Wij ontwikkelen in onze huizen een aantrekkelijk en rijkgeschakeerd aanbod. In onze keuzes voor thema's en doelgroepen tonen we onze maatschappelijke relevantie. Wij, dat zijn 120 enthousiaste en betrokken medewerkers en ruim 300 vrijwilligers. Met een groot hart voor cultuur brengen wij onze passie over op publiek, vrijwilligers, samenwerkingspartners, stakeholders en – niet in het minst – elkaar.

In dit boekje schetsen we het jaar 2021. In 64 pagina's ziet u de vele activiteiten van Filmhuis, Bibliotheek, Museum en Erfgoedcentrum, Archief, het Toon Hermans Theater, Poppodium VOLT en Educatie natuurlijk maar in vogelvlucht. Dit boekje is dan ook vooral een impressie van onze band met stad en regio. De Westelijke Mijnstreek staat bol van de cultureel-maatschappelijke schatten: in onze ogen allemaal bronnen voor geluksbeleving. Met een rijk basisaanbod en de vele aanvullende projecten willen wij steeds meer geluksmomenten creëren in Sittard-Geleen en omliggende gemeenten.

FOTO – Gé Beurskens, Reclamebureau Magenta

De transitie

De Domijnen en zijn huizen gingen in het coronajaar 2021 een transitieperiode in. We sloten het jaar 2021, met minder activiteiten dan voorzien, af met een batig saldo. Dit financiële resultaat geeft ons het vertrouwen dat wij de transitieperiode ook in economisch wat moeilijkere tijden met visie en lef in kunnen gaan. Met volop aandacht voor onze culturele en maatschappelijke doelen, maar ook voor de bedrijfsexploitatie van De Domijnen en zijn huizen. Marketing en Bedrijfsvoering gaan centraal doen wat meerwaarde biedt en decentraal ondersteunen zij de huizen zodanig dat die meer op de voorgrond kunnen excelleren.

Ondanks de gesloten deuren in veel van onze huizen had corona ook positieve effecten: we gaven gas op de transitie en werkten aan verbeteringen van de organisatie (waaronder de opleiding van medewerkers), troffen voorbereidingen voor vernieuwing van systemen voor ticketing en planning en re-stylde de interieurs van het Toon Hermans Theater en Poppodium Volt. Ook bereidden we de nieuwe merkenstrategie van onze huizen voor. In 2022 presenteren we de nieuwe identiteiten en uitstraling alsook, de gekozen namen voor de huizen.

De impact van De Domijnen als overkoepelende en faciliterende instelling herkent u in de kracht van de huizen die samen vormgeven aan de meerwaarde van het geheel.

Onze belangrijkste nieuwe uitgangspunten zijn dan ook:

- **betrokkenheid bij stad en omgeving:** we willen de participatie van burgers en/of bezoekers verder vergroten
- we gaan **nog nauwer samenwerken** met collega-instellingen en kunstvakopleidingen in Zuid-Limburg, lokale podia en makers en de *couleur locale*: de tientallen sociaal-culturele verenigingen
- we ontwikkelen een **eigen signatuur** door ons in samenwerkingsverbanden op te stellen als co-creatieve leverancier van concepten en ervaringen voor stad en regio
- we zien daarbij **de stad als podium**, in aansluiting op bestaande activiteiten zoals bijvoorbeeld festivals
- We willen de **afzonderlijke huizen**, Filmhuis, het Toon Hermans Theater, Poppodium Volt, Museum, Archief, Bibliotheek, en alle educatieve activiteiten meer **zichtbaar** maken als culturele smaakmakers.

Corona: weinig publiek, veel initiatief

Na 2020 was 2021 opnieuw een lastig jaar. In alle huizen volgde het schuiven met activiteiten het grillige ritme van de pandemie. Lockdowns en andere maatregelen leverden een flinke aanslag op de programmeringen. Hierdoor vonden in het Toon Hermans Theater, Poppodium Volt en Filmhuis tot juni geen voorstellingen plaats. De vooruitzichten voor de tweede helft van het jaar leken goed, al moesten we het doen met een beperkte zaalcapaciteit. Helaas moesten we op het einde van het jaar onze zalen opnieuw sluiten. Ook bij de musea en de afdeling Educatie moesten tentoonstellingen geannuleerd worden en konden cursussen en workshops niet doorgaan. De bibliotheek bleef open!

Als gevolg hiervan hadden we minder impact dan we wilden, zowel cultureel als maatschappelijk. Voor onze medewerkers – die hun energie vaak halen uit de interactie met bezoekers – was het een continue uitdaging om contact te houden met het publiek. Dankzij hun inventiviteit en gedrevenheid kon het publiek in de buitenlucht genieten van topcabaret (Guido Weijers, Karin Bloemen) en het muziektheaterspektakel *Rusalka* (aan de Maas in Born). Ook bereikten we ons publiek digitaal, bijvoorbeeld met de Mega *Sing Along* en filmstreaming platform Picl.

Aangename verrassingen

Ondanks (en soms dankzij) alle beperkingen hebben we veel gerealiseerd: talenten een podium geboden, de bibliotheek opengenhouden voor wie ‘er even tussenuit’ wilde om te lezen of te drinken, ontmoetingen gefaciliteerd en met online cursussen bijgedragen aan ontwikkeling. We hebben op verschillende manieren toch voorzien in de grote behoefte aan samen genieten van kunst en cultuur.

Soms leidde de uitzonderlijke situatie tot bijzondere initiatieven. De bibliotheken waren tot 20 mei beperkt open. Voor iedereen die niet zelf via de website kon reserveren maakten bibliotheekmedewerkers meer dan duizend verrassingspakketten vol boeken die de reguliere lezer normaliter zelden of nooit zou meenemen. De reacties waren overweldigend!

In de vorm van *Maak thuis je eigen cultuur* ontwikkelden we een mooi nieuw concept. We stimuleerden mensen om zelf cultuur te maken en dit te delen. De manieren om hieraan deel te nemen varieerden enorm, van dichten en fotograferen tot het maken van objecten uitschijnbaar waardeloos materiaal. Geïnspireerd door alle opties die onze huizen boden kwamen er talloze inzendingen binnen en die hebben we trots geëxposeerd op de webpagina ‘dedomijnendichtbij’.

“Te leven is
een gunst, te
weten hoe is
een kunst”

— Toon Hermans
(cabaretier, Sittard)

Zes rode lopers

Wij danken onze stakeholders, partners, bezoekers en gebruikers voor hun vertrouwen dat aan onze organisatie is gegeven om met vernieuwde energie te werken aan een rijke culturele toekomst voor de regio, ondanks en dankzij twee pandemiejaren. Nóg iets meer danken we al onze medewerkers en vrijwilligers voor hun loyale inzet om er steeds maar weer de schouders onder te zetten.

In 2022 rollen we alle rode lopers voor u uit. Zien we u binnenkort in het Filmhuis, Toon Hermans Theater, bibliotheek, musea, archief, poppodium Volt of bij een educatie-activiteit? Wij zien uit naar uw komst en de jaren die komen!

Gijsje van Honk en Joery Wilbers
Directeur-bestuurders a.i.

Wat brengt dit stad en omgeving?

S

We zijn er om het cultureel-maatschappelijke potentieel in onze stad en omgeving te verrijken. Als we daarin slagen, kan dat op den duur bijdragen aan meer geluk en welzijn. Daarom willen wij in de regio dé partners zijn voor zoveel mogelijk cultureel-maatschappelijke initiatieven. In ons DNA is ‘maatschappelijke impact’ de leidraad voor wat we doen. Bij vrijwel elk initiatief stellen we de vraag: in hoeverre draagt dit bij aan de ontwikkeling en het geluk van mensen in de regio? Daarom bevat ons programma zoveel maatschappelijke thema’s voor soms heel specifieke doelgroepen.

FOTO — Bram Becks — L1

Beek

- 1 Bibliotheek Beek

Beekdaelen

- 2 Bibliotheek Amstenrade

Echt-Susteren

- 3 Bibliotheek Echt

Stein

- 4 Bibliotheek Stein

Sittard-Geleen

- 5 Toon Hermans Theater
- 6 Poppodium Volt
- 7 Filmhuis
- 8 Museum Historie & Archeologie
- 9 Museum Hedendaagse Kunst
- 10 Archief
- 11 Bibliotheek Ligne
- 12 Bibliotheek Geleen
- 13 Bibliotheek Born

- 0 Cultuurhuis
- Partnerlocatie

- Snelweg
- Landsgrens
- Straat
- - - 10KM radius

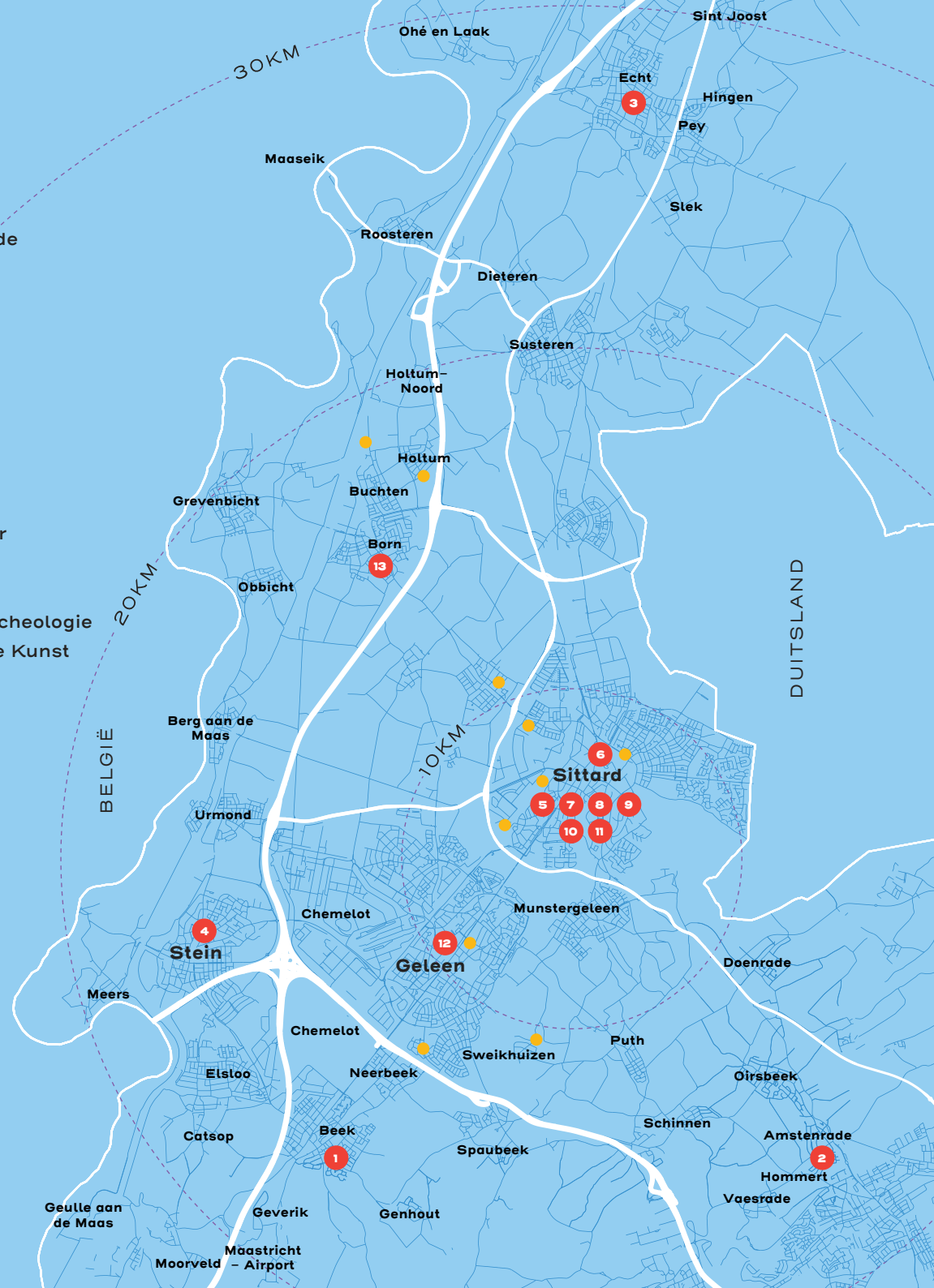

FOTO — AnneMarie, Museum of Humanity

“Justin Bieber is
meer iets voor het
Songfestival”

— Jan Smeets
(Mr. Pinkpop, Einighausen)

Zomaar wat voorbeelden

Bij alle activiteiten staat voorop dat we met
of vanuit cultuur bijdragen aan:

1. thema's die spelen in stad en regio (zoals laaggeletterdheid, armoede, vergrijzing, krimp, vluchtelingen, oorlog en vrede) en/of
2. een leven lang leren en ontwikkelen en/of
3. genieten van mooie muziek, toneel, dans, film, een boek en geraakt worden door wat cultuur doet: ons even een spiegel voorhouden.

Al onze huizen bevatten die maatschappelijke component. We schetsen hier nu kort hoe bijvoorbeeld het filmhuis en de bibliotheek dat uitwerken. Verderop in dit boekje beschrijven we bij de afzonderlijke huizen andere activiteiten met een zo'n expliciet maatschappelijke component.

FOTO — MCSHarQ

Filmhuis: actuele thema's dichtbij brengen

- Met een breed verhalenpalet betrekken we veel mensen bij thema's die leven in de samenleving. Films als *The Father* (over dementie) en *Babyteeth* (over een jongere met kanker) tonen verhalen die voor heel wat mensen erg dichtbij komen.
- Films als *Anne+*, *The World to Come*, *La Dea Fortuna*, *Supernova*, *La Petite Fille* en *Cowboys* dragen bij aan de inclusiviteit van LGBTQ+ in het filmhuis.
- Na *Shadow Game* (over vluchtelingen die op pushbacks stuiten) gingen we in gesprek met de makers en de wethouder. Hiervoor werkten we samen met Amnesty International en Vluchtelingenwerk.

FOTO — Kiona Poortvliet

FOTO — Rob Nijpels

Bibliotheek: mensen wegwijs maken

- Met MIK & PIW groep (sociaal werk & kinderopvang) organiseerden we het *Sociaal Plein* waar mensen terecht kunnen met vragen over (mantel) zorg, inkomen, voorzieningen, ontmoeting, de buurt, schulden, vrijwilligerswerk, beweging, eenzaamheid, opgroeien en opvoeden.
- In *Wegwijs naar Werk* delen werkzoekenden ervaringen, tips en suggesties met elkaar (dit jaar overwegend virtueel).
- Onze juridische spreekuren in Ligne moesten vanwege corona helaas vaak online plaatsvinden. Ook verzorgden we belastingspreekuren met de Belastingdienst, maatschappelijke partners en vrijwilligers. Studenten van Zuyd Hogeschool verzorgden 'belastinginvuldagen' (ook dit vaak digitaal).

“Fuck it!
Ik doe enkel
nog wat
ik wil!”

— Joost Zweegers
(Novastar, Sittard)

Fijne werkplek voor vrijwilligers

Een niet weg te denken aspect van onze maatschappelijke impact zijn de ruim driehonderd vrijwilligers die over alle huizen heen op vele manieren een bijdrage leveren, bijvoorbeeld aan de publieksactiviteiten van de podia of voor de bibliotheken of museum en archief. Wij bieden hen een interessante werkplek bij een huis dat hen aanspreekt. Dat werkt twee kanten op positief: enerzijds zijn zij van levensbelang voor alle huizen, anderzijds bieden wij hen een organisatie waar zij mensen ontmoeten en waar met regelmaat een vrijwilliger kan instromen op een reguliere werkplek.

De Domijnen faciliteert met deze grote groep vrijwilligers de deelname aan culturele initiatieven. De Domijnen draagt ook bij aan het faciliteren van leuk en uitdagend werk voor vrijwilligers in diverse maatschappelijke pijlers. Vrijwilligerswerk helpt bij het tegengaan van eenzaamheid, het vinden van zingeving, het faciliteren van reïntegratie of het voorkomen van sociale armoede bij ouderen en jongeren.

“Ik ben trots om een bijdrage te leveren aan een organisatie die cultuur op zo veel vlakken laat schitteren”

— Vrijwilliger

“Het Limburgse
landschap met zijn
glooiende hellingen en
solitaire bomen in het
landschap, heeft altijd
een rol gespeeld in
mijn ontwerpen”

— Francine Houben
(architect, Sittard)

”De echte
wereld is veel
enger dan die
in mijn hoofd”

— Paul van Loon
(kinderboekenschrijver, Geleen)

Bibliotheek

Ligne 2
6131 MT, Sittard
088 599 5600

De Gyselaar 51
6436 AS Amstenrade
088 599 5610

Prins Bisdomstraat 7
6121 JE Born
088 599 5630

Salmstraat 31
6161 EL Geleen
088 599 5650

Pr.Mauritslaan 25
6191 EC Beek
088 599 5620

Bovenstestraat 11
6101 EG Echt
088 599 5640

Heerstraat Centrum 38
6171 HW Stein
088 599 5660

Poppodium Volt

Odasingel 88
6131 GZ, Sittard
046 400 7353

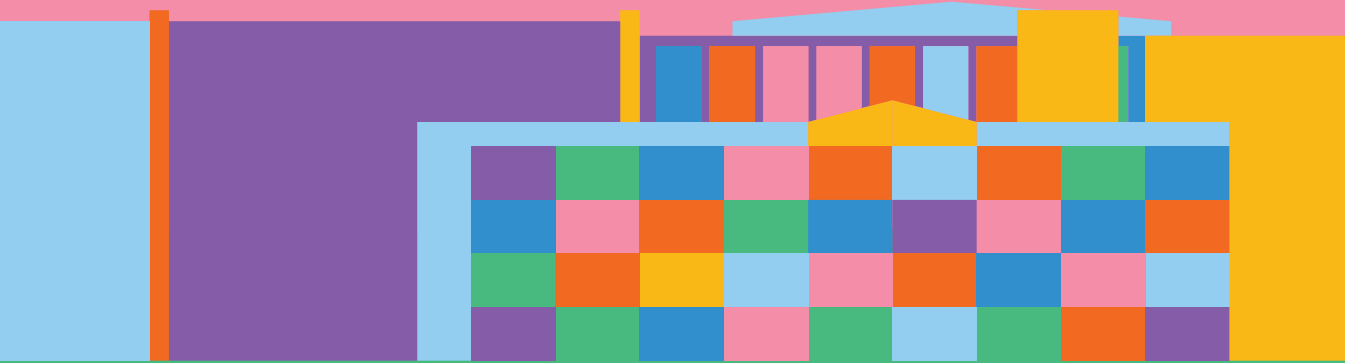
Museum Historie en Archeologie & Archief

Kapittelstraat 6
6191 Er Sittard
088 599 5555

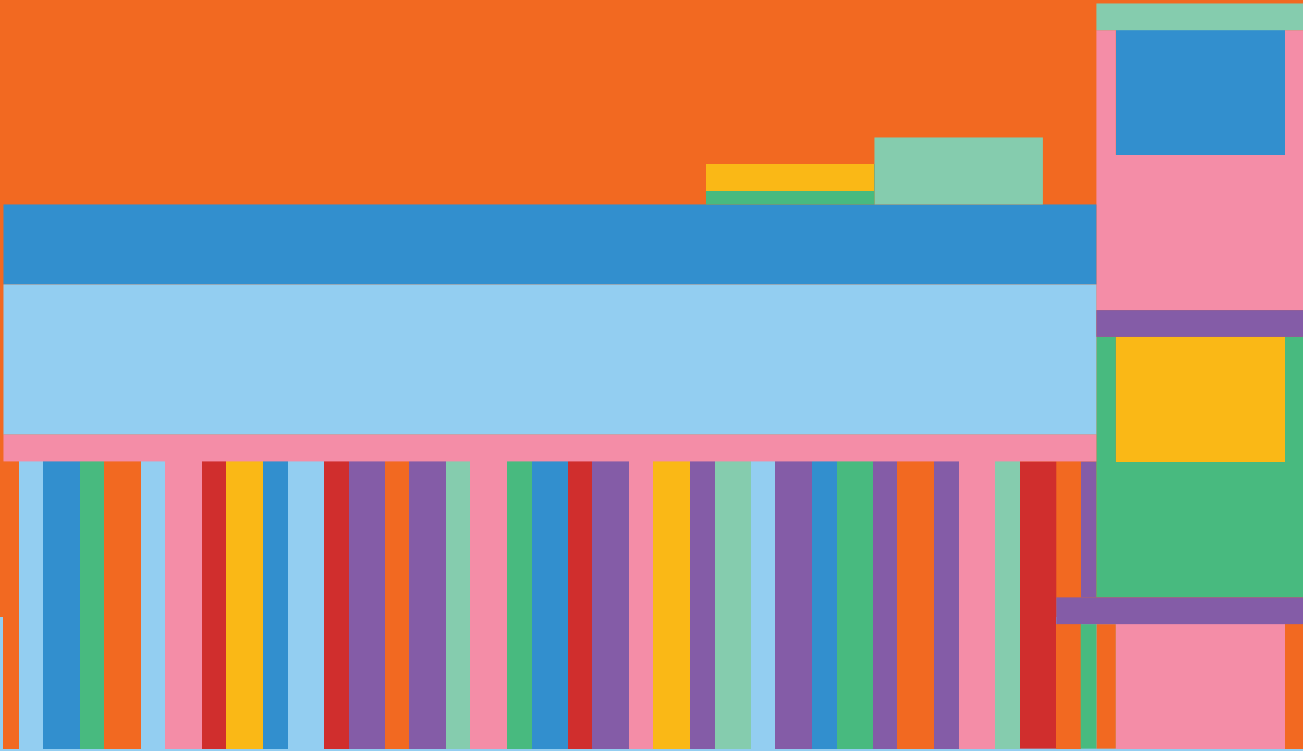
Kapittelstraat 6
6191 Er Sittard
088 599 5577

Toon Hermans Theater

Monseigneur Claessensstraat 2
6131 AJ, Sittard
088 599 5500

Filmhuis & Museum Hedendaagse Kunst

Ligne 3
6131 MT Sittard
088 599 5533

Ligne 5
6131 MT Sittard
088 599 5544

Wat gebeurde er in onze 'huizen'?

FOTO — Kaths photography

3

“Geleen zit in mijn systeem”

— Leon Verdonshot
(columnist en schrijver, Geleen)

Onze impact en relevantie herkent u in de kracht van de zes huizen plus de meerwaarde van het geheel. De afdeling Educatie verbindt onze huizen met elkaar, het onderwijs en het brede publiek. In 2022 ontwikkelen we een nieuwe merkenstrategie zodat de zes huizen beter tot hun recht komen. In 2021 nam Schouwburg De Domijnen daarin het voortouw en werd het Toon Hermans Theater. Op dat 'merk' kan de hele stad trots zijn. Poppodium Volt is in dat opzicht een 'oude getrouwe'. Hoe de andere huizen gaan heten wordt in de loop van 2022 duidelijk.

Toon Hermans Theater

Op 17 december introduceerden we het Toon Hermans Theater tijdens een bescheiden bijeenkomst. Als opmaat naar die naamswijziging was aan de buitenkant van de toneeltoren een silhouet van Toon Hermans van ruim 9 meter hoog aangebracht met een strofe uit het lied 'Ik ben iemand van een kleine stad, een lieve stad'.

Het Toon Hermans Theater wil het theater van de glimlach zijn. En in de transitie van De Domijnen als geheel fungeert de transitie van het theater als vliegwiel. Met de nieuwe naam eert Sittard-Geleen één van haar grootste zonen en breekt er een nieuw hoofdstuk aan voor de schouwburg. We verwelkomen bezoekers met een aansprekend programma en zien gastvrijheid als onze onderscheidende kwaliteit. Het vernieuwde interieur van het theater in de geest van Toon Hermans gaat zeker bijdragen aan deze gastvrijheid.

Naast de reguliere programmering in het najaar brachten we het theater ook naar de mensen toe zoals bij het buitencabaret en de Opera Rusalka maar ook met de tv-registraties van *Vastelaovend*, *mer dan angesj*, de *Mega Sing Along* en *Peter en de Wolf*. Er was ook weer ruimte voor samenwerkingsprojecten met de huisgezelschappen Club Lam en Het Laagland en met Via Zuid.

In september 2021 konden we, wat verlaat, twee bijzondere projecten presenteren:

- *Keizersnee*: een indringende reis door werkelijkheid en droom door Ruud Horrichs. Mensen met een verschillende culturele achtergrond verbeeldde wat een plek voor hen betekent, in samenwerking met Vluchtelingenwerk Sittard-Geleen en De Hanenhof.
- Cyrille Niël bracht zijn dialectvoorstelling *De toone van Zitterd* ten gehore.

Trots zijn we op onze eigen premières:

- *Laeve wie Zefke*: op verzoek van het theater schreef Frans Pollux een monoloog in het dialect over het markante leven van stadslegende en -profeet Zefke Mols.
- Club Lam ontfermde zich over het personage Lolita. In deze voorstelling van Club Lam kreeg Lolita de ruimte om te vertellen hoe de seksualisering van haar jonge lichaam effect op háár heeft gehad.

“Super om via de voorstelling van Cyril Niël in aanraking te komen met het echte Sittards dialect.”

— Bezoeker

FOTO — Kaths photography

FOTO — Kaths photography

Poppodium Volt

“Leuke dansavond, leuke eerste post-corona avond!”

— Bezoeker

Veel actie, ook achter de schermen

De reguliere optredens bij Poppodium Volt werden goed bezocht onder de geldende coronamaatregelen (beperking zaalcapaciteit). In 2021 organiseerden we voor het eerst een talkshow.

Achter de schermen zijn door het team van Volt stappen gezet om tot een nieuwe visie en missie te komen. Volt is meer dan alleen een podium voor optredens en dansfeesten. Poppodium Volt wil dé muzikale aanjager van de regio worden. Volt gaat daarom een regionaal netwerk opzetten om alle poppartners van stad en regio bij elkaar te brengen, te helpen en stimuleren om samen te werken. Daarbij worden de faciliteiten van Volt alsmede de kennis en expertise ingezet om hen verder te helpen en te enthousiasmeren. Volt wil een platform creëren als stimulans van een gezonde en levendige popcultuur in Sittard-Geleen.

Verder werd Volt functioneler en veiliger: in plaats van een bemande garderobe installeerden we e-lockers, de kassa is verplaatst en er kwamen zelfscans voor een snellere doorstroom bij de ingang.

Talentontwikkeling: mooi vooruitzicht voor lokale acts

Onze kernactiviteit ‘talentontwikkeling’ verloren we niet uit het oog. Als vervolg op *The Sound of Volt* gaven we lokale acts een unieke kans: als voorprogramma optreden in een echt poppodium. Hiervoor werd het project *Escape from the Studio* ontwikkeld. De actie ging niet onopgemerkt voorbij: er waren ontzettend veel aanmeldingen. Het project werd heel goed opgepikt door De Limburger.

FOTO — MCSHarQ

“Ik ben
iemand van
een kleine
stad, een
lieve stad”

— Toon Hermans
(cabaretier, Sittard)

Filmhuis

Veel films uit 2020 waren door de pandemie op de plank blijven liggen en kregen pas in 2021 hun release. Dit leidde tot een ongekend hoogwaardig aanbod, waaruit het voor de liefhebber soms moeilijk kiezen was. De best bezochte films waren niet zelden films waarvan het thema na afloop de tongen losmaakte: *Benedetta* (over lesbische liefde in een zeventiende eeuws klooster), *The Father* (over dementie), *The Hidden Life of Trees* (over mystieke ervaringen), *Supernova* (vroeg dementie en homoseksualiteit), *Druk* (alcoholisme), *Frida Kahlo* (feministische kunstenaar in macho Mexico) en *De Veroordeling* (de Deventer moordzaak).

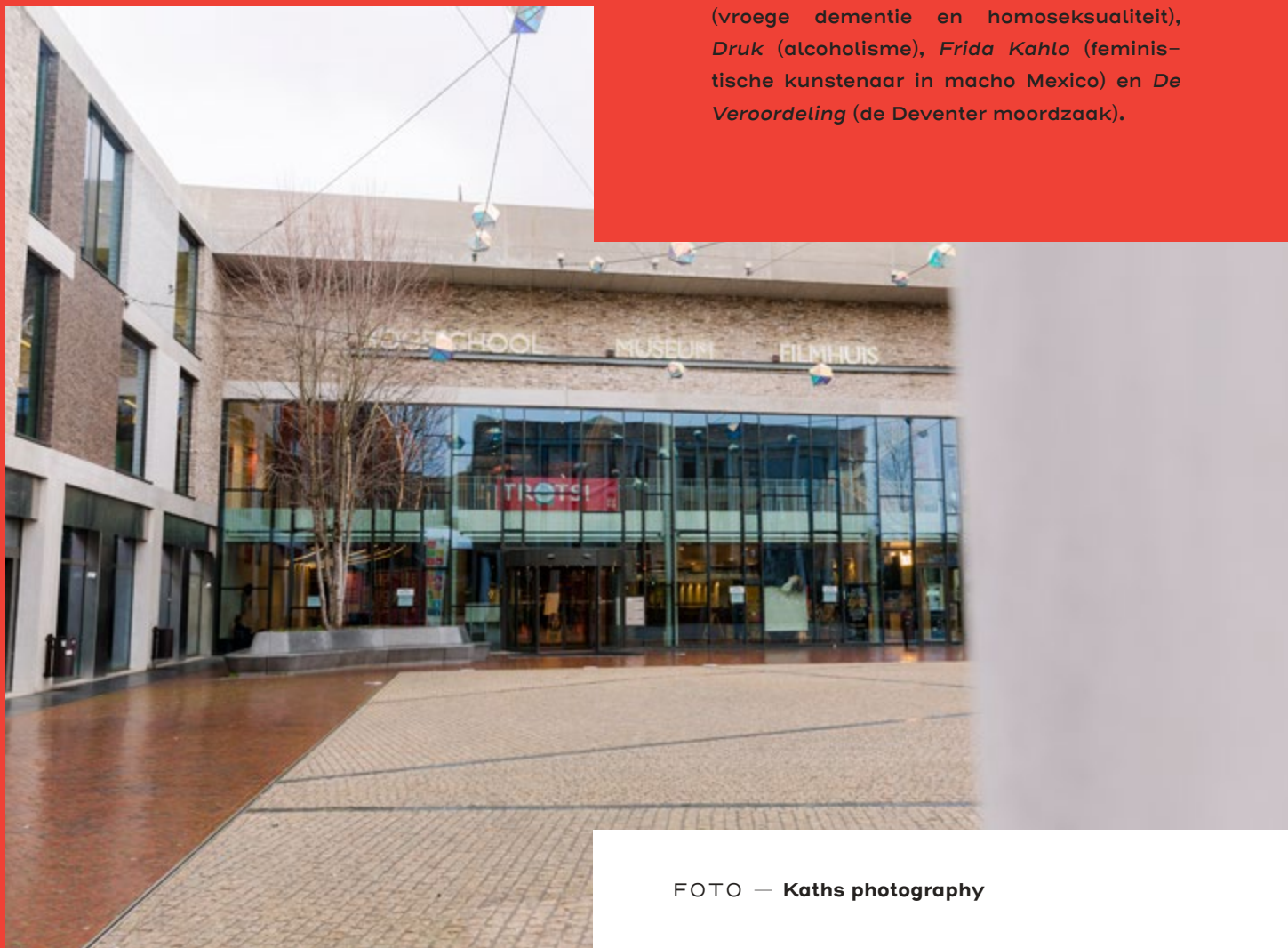

FOTO — Kaths photography

Jongeren werken mee aan buitencinema

Bij Kasteel Holtum, Kasteel Limbricht, Plinthos en de Pijperflat werden buitenvertoningen georganiseerd. Aan de buitencinema bij Plinthos werkten jongeren mee zonder stabiele thuissituatie, zij hielpen mee bij het selecteren van de film en waren op de avond zelf verantwoordelijk voor de horeca. Hun verdiensten worden ingezet voor toekomstige activiteiten van Plinthos. Zo droeg deze bijzondere samenwerking op meerdere manieren bij aan de ontwikkeling van deze jongeren.

Nieuwe doelgroepen en samenwerkingen

Voor een organisatie die steunt op vrijwilligers, zijn we 2021 goed doorgekomen. We bereikten nieuwe doelgroepen, hebben geëxperimenteerd en ons maatschappelijk bewust opgesteld. We bewogen mee op de digitale stroom en het Filmhuis heeft sinds 2021 een online filmzaal in de vorm van het streaming platform Picl. We blijven dit vanaf het corona jaar continu aanbieden om ons publiek op meerdere vlakken te kunnen bereiken met verhalen.

Verder droeg het Filmhuis bij aan het Nederlands Film Festival, IDFA, Musica Sacra, Filmblik en DocDays Sittard-Geleen. Met Poppodium Volt is Muziek & Cinema opgezet dat in 2022 hervat wordt en met CineSud is samengewerkt aan de Avond van de Korte Film.

“in de watten leggen” van bezoekers doet me goed. Als ze met een tevreden gevoel naar huis gaan en een mooie film hebben gezien dan word ik daar blij van.”

— Vrijwilliger

Museum

Het museum bestaat uit het Museum Historie & Archeologie (in het Erfgoedcentrum) en het Museum Hedendaagse Kunst (in de Ligne). Aan de basis van de beide musea en alle verhalen ligt de 'collectie Sittard-Geleen'. Die vormt ons cultureel erfgoed en werd in 2021 ontsloten in verschillende exposities. We voltooiden voor een heel groot deel de digitale registratie van de collectie (in Axiel) waarmee we meer inzicht verkregen in de totale collectie die daardoor ook nog eens beter benaderbaar wordt voor collega musea en publiek.

De twee museumvestigingen presenteerden in 2021 een veelzijdig expositieprogramma, herkenbaar en relevant voor de regio.

FOTO — Kiona Poortvliet

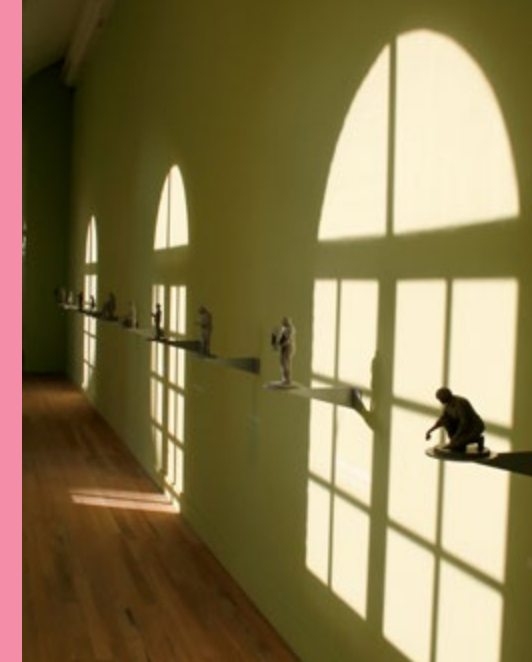

FOTO — Kiona Poortvliet

“Ik zie iedere keer nieuwe dingen in de kunstwerken; daar geniet ik van. Door de collegiale sfeer voel ik me ergens bij horen. Ik ben blij dat ik onderdeel ben van deze mooie organisatie.”

— Vrijwilliger

Riviere [ww] herleven, nieuw leven inblazen, herbeleven

Museum Historie en Archeologie verzamelt al decennialang objecten van de regio. Met deze objecten documenteren we de geschiedenis en behouden we wie we zijn en wie we waren. De lokale kunstenaar Theresie Tholen en de landelijk bekende dichter Simon van der Geest werden uitgenodigd om zo goed als afgeschreven objecten uit de museumdepots nieuw leven in te blazen (kapotte glaasjes, scherfjes en onderdelen van meubels of gereedschappen). Beide hebben zich laten inspireren door elkaar en door deze afgeschreven materialen uit onze depots.

Leven voor de zorg – 200 jaar Dochters van de Goddelijke Voorzienigheid

We vertelden de geschiedenis van Dochters van de Goddelijke Voorzienigheid van Crehen, een kloosterorde die in 2021 tweehonderd jaar bestond en die al sinds 1905 in Sittard aanwezig is. Wat is hun betekenis voor de regio? Deze 'Franse zusters' zijn vooral actief in de ziekenzorg, maar ook in het onderwijs en de bejaardenzorg. Hun klooster stond aan de basis voor het RK Ziekenhuis De Goddelijke Voorzienigheid.

Kunst & Kunststof – Ontwerpen voor een betere wereld

Voor kunstenaars en ontwerpers is plastic een dankbaar onderwerp om kritiek te uiten op onze consumptiemaatschappij. Toch laten steeds meer kunstenaars en ontwerpers zien dat plastic geen wegwerp-materiaal is. Dat we er juist zuinig op moeten zijn, dat we het kunnen hergebruiken en dat we er mooie dingen van kunnen maken. Tegelijkertijd zoeken creatieve ontwerpers naar duurzame alternatieven voor kunststof, zoals materialen op basis van natuurlijke grondstoffen, planten of gemaakt door micro-organismen. Kunst & Kunststof is een onderdeel van ELEMENTS, een samenwerkingsverband tussen kunst- en cultuurinstellingen in Nederlands Limburg, Belgisch Limburg en Luik.

Landschap 2.1

Door de langdurige lockdown in 2020 heeft de tentoonstelling Landschap 2.0 van Stichting De Salon Sittard-Geleen nooit zijn deuren kunnen openen voor het grote publiek. De Salon werd daarom uitgenodigd in 2021 opnieuw een tentoonstelling te creëren in het museum voor hedendaagse kunst. De Salon koos ervoor om Landschap 2.0 nieuw leven in te blazen en vroeg curatoren Marjo Boesten en Arjen van Prooijen om opnieuw een landschapstentoonstelling samen te

stellen. In deze Landschap 2.1 laten drieën-veertig kunstenaars hun unieke individuele kijk op landschappen zien.

Talentontwikkeling: Toon je kunst

(Amateur)kunstenaars uit de regio konden hun werk tussen 13 april en 13 mei online exposeren op www.toonjekunst.nl. Publiek bekeek het werk online en bracht zijn stem uit voor de publieksprijs. Met dit project verstevigden we de verbinding tussen inwoners en lokale kunstenaars. De werken waren van juni t/m november te bewonderen op city-displays op wisselende locaties in Sittard-Geleen.

“Een leuk initiatief. Dat zouden meer musea moeten doen in het kader van ‘kunst in de openbare ruimte’.”

— Bezoeker

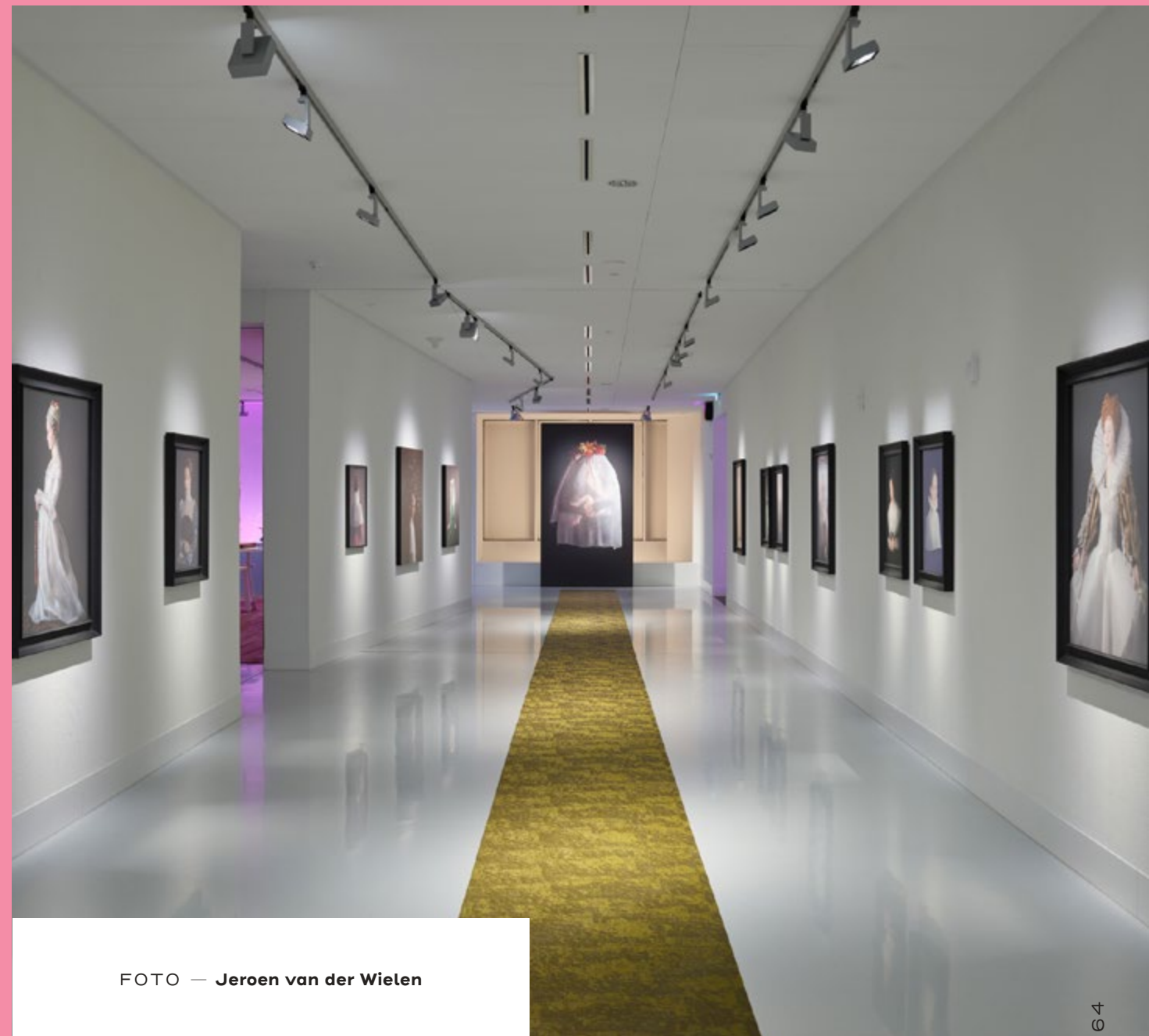

FOTO — Jeroen van der Wielen

Bibliotheek

Vanaf juni kon iedereen weer volledig gebruikmaken van onze leestafels en werkplekken en konden we weer activiteiten organiseren. Bij de nieuwe aanscherping van de regels vanaf november werden openbare bibliotheken aangemerkt als essentiële dienstverlening. Hierdoor bleef het mogelijk om, naast de uitleen van materialen, inwoners van de gemeenten Beek, Beekdaelen, Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Stein te helpen bij hun vragen, onder andere met betrekking tot de e-overheid.

Leesplezier en literatuur

Al onze bibliotheken namen deel aan landelijke campagnes ter bevordering van leesplezier en de toegang tot literatuur zoals de Nationale Voorleesdagen, Boekstart, Zomerlezen, Boekenweek, Kinderboekenweek, Jongerenboekenweek en *Nederland leest*. Met die campagnes bereikten we kinderen in de voorschoolse leeftijd en hun (groot)ouders, maar ook basisschoolkinderen en jongeren uit het voortgezet onderwijs. Verder organiseerden wij lokale activiteiten zoals het voorlees-halfuurtje ‘*de boekenschatkist*’. In Echt was dat, in samenwerking met Veldeke Krink Ech, een voorleeshalfuurtje in het Limburgs dialect.

Laaggeletterdheid

In het nieuw geopende Taalhuis kunnen NT-1ers, NT2-ers, (taal)vrijwilligers en professionals elkaar ontmoeten. Er worden ook activiteiten georganiseerd: in Beek heeft wethouder Thijs van Es een Nederlands dictee voorgelezen aan anderstaligen. Wethouder Kim Schmitz las hetzelfde dictee voor aan een groep in bibliotheek Ligne. Met partners uit de taalcoalitie kijken we naar passende activiteiten in het Taalhuis door betaalde medewerkers en (taal)vrijwilligers.

“Great public place! Enjoy to work from this library.”

— Bezoeker

Lezingen

In Ligne vond in oktober een informatieavond plaats over hoog-sensitiviteit bij kinderen. In de maand van de geschiedenis gaf David Van Reybrouck een lezing naar aanleiding van zijn nieuwe boek *Revolusi*. Veel lezingen, zoals de jaarlijkse serie van Studium Generale konden vanwege de coronamaatregelen helaas niet doorgaan.

Verblijfplaats en ontmoetingsplek

Veel mensen vinden de bibliotheek in de eerste plaats een prettige plek om te werken of studeren. Daarom ontvingen we – samen met het Filmhuis en de musea – onze nieuwe burens bij Ligne, de bewoners van Hof van Serviam met koffie, vlaai en een rondleiding. In Stein en Echt organiseren we tweeweekelijks een drukbezocht handwerkcafé.

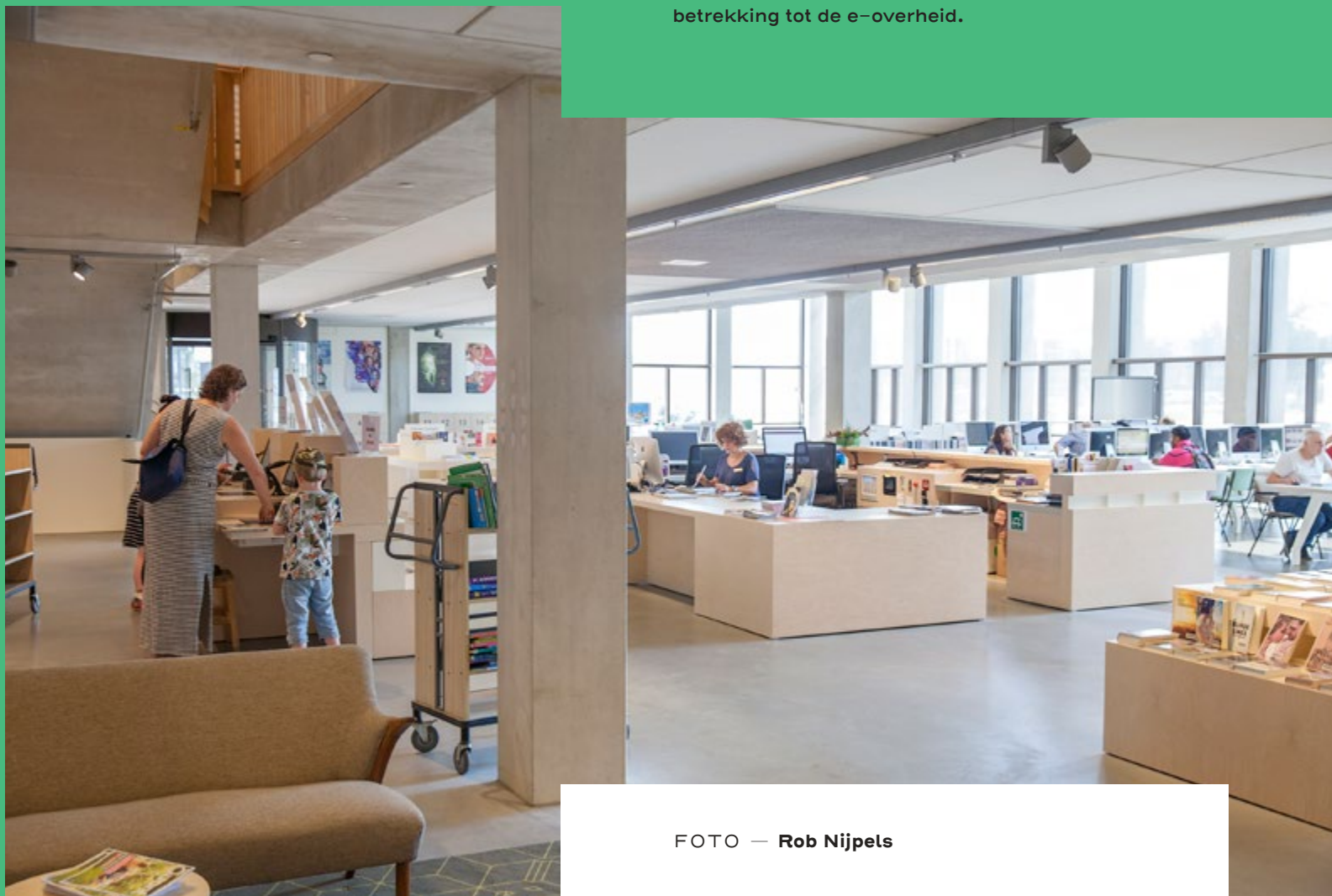

FOTO — Rob Nijpels

“Foto’s
tonen méér
dan het echte
leven doet”

— Rieneke Dijkstra
(fotografe, Sittard)

Educatie

Deze levendige creatieve broedplaats is de verbinder met de vele collega's bij de zes huizen van De Domijnen en met externe partijen. De activiteiten van Educatie richten zich op kunst-, cultuur- en leeseducatie, talentontwikkeling en basisvaardigheden voor inwoners en scholen in Sittard-Geleen, Beek, Stein, Echt-Susteren en Beekdaelen.

Cultuureducatie primair onderwijs

In het CMK-programma *EigenWijs* halen we bij scholen hun vraag op en vertalen die met hen en culturele partners zoals Theater, Poppodium, Filmhuis, Bibliotheek en Museum in een concreet aanbod. We werken daartoe samen met philharmonie zuidnederland, dansgezelschap SALLY Maastricht, Het Laagland, Eyewitnessmuseum, Ad Mosam, Streekmuseum Elsloo, een netwerk van zzp'ers, de PABO en Zuyd Maastricht Fine Arts & Design.

In 2021 realiseerden we op die manier onder meer:

- de voorstelling *Heartbeat* met 208 kinderen, philharmonie zuidnederland en SALLY
- het nieuwe programmaonderdeel *Reizen in de Tijd*
- een nieuwe literatuurleerlijn
- meerdere workshops

EigenWijs wordt in de periode 2021-2024 voortgezet, zodat nog meer leerlingen deelnemen aan kwalitatief hoogwaardige cultuureducatie in het primair onderwijs.

“Wauuuuw!
Dat wil ik!
Dat wil ik!
Dat wil ik!”

— Facebook

Cultuureducatie voortgezet onderwijs

Educatie werkt vraaggericht, met kunstenaars en anderen uit de creatieve industrie. Zo verwelkomen we groepen uit het voortgezet onderwijs in ons museum en erfgoedcentrum, bezoeken groepen het filmhuis en organiseren we met culturele partners workshops zoals *Leven voor de Zorg* in het kader van burgerschap. Diverse scholen bezochten het museum en we organiseerden met Ecsplora op het Da Capo College een aantal workshops voor zo'n 900 leerlingen. Voor het Erfgoedcentrum zijn we, in samenwerking met culturele partners, gestart met het ontwikkelen van een kinderlijn.

FOTO — Moniek Wegdam

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling blijft een belangrijk speerpunt in heel wat projecten, zoals de *Mega Sing Along* en *Geleen on Stage*. Al sinds 2015 organiseren we het *Open Podium*: een platform waar talent zich kan presenteren in Poppodium Volt of in het Toon Hermans Theater. In 2020 startte Myouthic als makelaar voor muziekonderwijs in de gemeente Sittard-Geleen. Als een school kiest voor een muziekproject, werken wij binnen *EigenWijs* samen met Myouthic. Wij onderzoeken de mogelijkheden van aanvullend aanbod op het gebied van muziekonderwijs en talentontwikkeling.

In 2021 organiseerden we vanuit het serviceloket cultuurparticipatie:

- *Kunst in de Supermarkt*: acht lokale amateurkunstenaars exposeren hun werk in plaatselijke supermarkten
- *InBeeld*: online expositie van beeldende kunst in samenwerking met het Huis voor de Kunsten
- Een online bijeenkomst voor Koren en Hafa-verenigingen om ervaringen te delen en behoeften te peilen, in samenwerking met Stichting Klankkleur

Leeseducatie en de Bibliotheek op School

Goede digitale- en taalvaardigheid zijn onmisbaar om helemaal mee te doen in de maatschappij. Een stimulerende lees- en leeromgeving voor iedereen van 0 tot 100 jaar is daarbij essentieel. Daarom voeren wij de programma's Boekstart, Boek1Boek, Leessoep en de Bibliotheek op School (dBos) uit. Steeds meer scholen, bibliotheken en gemeenten slaan de handen ineen om de kwaliteit van het taal- en leesonderwijs te verbeteren en laaggeletterdheid te beperken. Wij adviseren leerkrachten over hun collectie op school en bieden een netwerk van lees- en mediaconsulenten.

Leesoffensief VMBO

We bouwen voor leerlingen van het VMBO aan een aantrekkelijke en actuele collectie op het 4You! Plein, vergroten de expertise op het gebied van lees-bevorderende activiteiten en organiseren leuke activiteiten, zoals de workshops *Doe maar dicht maar* en een workshop poëzie schrijven of handlettering.

“Met vier kunstenaars worden er allerlei activiteiten gedaan in vier kunstdisciplines en –stromingen. Heerlijk om te zien hoe enthousiast en betrokken iedereen is.”

— Facebook

IDO: digitale inclusie

In de Week van lezen en schrijven (2–9 september) openden in bibliotheek Ligne het Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) hun deuren. In 2022 volgen de andere locaties. In het IDO worden bezoekers geholpen met hun vragen met betrekking tot de e-overheid: van de aanvraag van DigiD of rijbewijs, via vragen over toeslagen tot gezondheidsvragen. Sinds de opening hebben wij in Ligne al ruim 400 vragen beantwoord.

Archief

Het Archief voert de wettelijke taken die in de Archiefwet zijn vastgelegd uit voor de gemeenten Sittard-Geleen, Beek, Schinnen en Stein. Daarnaast heeft het archief een sociaalhistorische taak: het brengt inwoners en bezoekers in contact met de geschiedenis van Sittard-Geleen.

Meer weten over onze geschiedenis

Het archief is diepgeworteld in de samenleving. In Sittard-Geleen worden zo'n twintig historische verenigingen en stichtingen regelmatig geholpen, soms met kennis

en kunde, soms met concrete hulp bij een project. In 2021 zijn we met de heemkundeverenigingen van Sittard-Geleen begonnen aan een historisch plaatsjesboek, dat alle Jumbo's in de gemeente in het voorjaar van 2022 als verzamelobject willen uitbrengen. Ook wordt er hard gewerkt aan een Europees Erasmus-project dat digitale projecten hoger op de agenda zet. De wens om te digitaliseren groeit hard bij verenigingen, hulp vanuit het archief hoe dat te doen blijkt van harte welkom.

AEZEL

Het grootste project waarmee het Archief (al vanaf 2009) bezig is, is AEZEL. Dit project heeft zich inmiddels tot ver buiten de gemeentegrenzen verspreid, waardoor ook andere archieven (zoals die van Roermond en Weert) en historische verenigingen betrokken zijn. In AEZEL worden 'massadata' op *geografisch* gebied (kadastrale informatie) en *genealogisch* gebied (geboorte, huwelijk, overlijden en alles daartussen) gecombineerd en gevisualiseerd tot een unieke archiefbron. Inmiddels hebben de honderdduizenden werkuren geresulteerd in de website aezel.eu, waarop miljoenen gegevens gecombineerd inzichtelijk worden gemaakt.

AEZEL kan niet worden gerealiseerd door betaalde krachten, daarvoor is het té omvangrijk. Daarom wordt het overgrote deel van het werk gedaan door ruim zeventig vrijwilligers. In 2021 konden de meesten gelukkig thuis doorwerken. Contacten werden digitaal en via Whatsapp onderhouden, waardoor niemand hoeft afhalen.

De vrijwilligers van het archief zijn deels mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waarvoor de ongedwongen infrastructuur en de gemoedelijke sfeer niet alleen zorgen voor een warm bad maar ook voor een hoog rendement. We zijn blij met onze vrijwilligers, waarvan er zo nu en dan gelukkig ook enkelen doorstromen naar regulier werk. Kortom: het mes snijdt aan twee kanten!

“Wat ben ik blij dat ik weer aan de slag ben! Bij het archief heb ik geen werkstress, dat had ik wel door de Corona-epidemie.”

— Vrijwilliger

Gespecialiseerde partners in talloze projecten

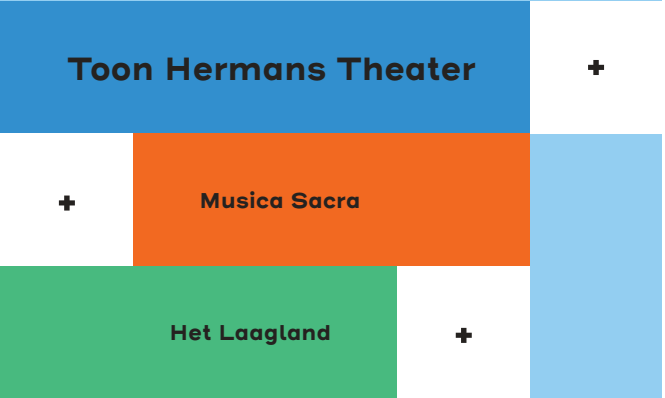

FOTO — MCSHarQ

Onze huizen werpen hun blik steeds nadrukkelijker naar buiten om te zien welke behoeften er in de maatschappij leven. Met en voor andere partijen ontwikkelen zij vanuit die nieuwsgierigheid projecten om te voorzien in die behoeften. Hieronder visualiseren en beschrijven we een greep uit alle samenwerkingen met externe partners.

Samen met onze partners willen we de taal-, reken- en digitale vaardigheden van laagtaalvaardige ouders vergroten zodat zij beter kunnen aansluiten bij de leefwereld van hun kind. In 2021 is dankzij subsidie van de Provincie Limburg de Aanpak Laaggeletterdheid gestart door de Coalitie Laaggeletterdheid Westelijke Mijnstreek. De bibliotheek binnen De Domijnen is hiervan penvoerder en neemt deel aan alle overleggen met Vista College, MIK & PIW Groep, de gemeenten Sittard-Geleen, Beek, Stein, Stichting Lezen en Schrijven, Cubiss en Vidar.

Met het oog op een bredere verspreiding van het festival in Limburg hebben het Toon Hermans Theater Domijnen en kunstenfestival Musica Sacra de handen ineengeslagen. Voorafgaand aan het festival in Maastricht vond in Sittard-Geleen een prelude plaats met een filmvertoning, expositie en lezing in het Filmhuis, een openbare repetitie van Collegium Ad Mosam en mobiele carillonconcerten in Born, Geleen Lindenheuvel, Geleen centrum en Sittard.

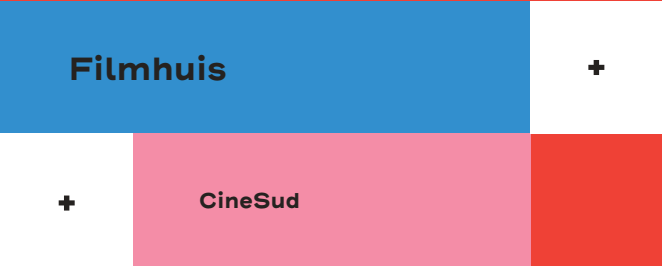
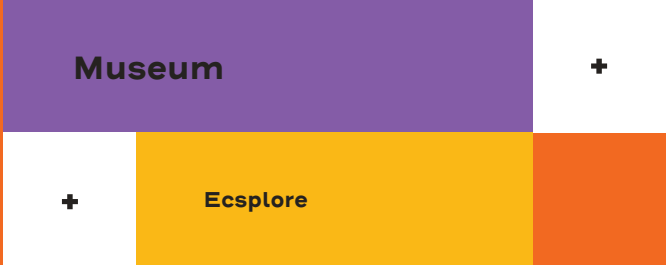
Het Laagland

Huisgezelschap Het Laagland (in het Toon Hermans Theater!) biedt een vaste topkwaliteit. Het Toon Hermans Theater faciliteert hen structureel. We zijn er trots op de premières van *Our Life in Color* en *Met zonder ballen* te hebben kunnen presenteren in het theater.

Met de trouwe partner Dark Boutique werd onder de noemer *Behind the Industry* de live industrie besproken in de eerste talkshow op het poppodium. Vlak vóór de zomerstop was Volt weer onderdeel van De Week van Limburgse Popmuziek, een project van Pop in Limburg. Dit jaar werd – ook voor het eerst – de uitstap gemaakt naar het prachtige podium van het Toon Hermans Theater voor optredens van Afterpartees en Phoenix’ Ashes;

Er is ontzettend veel talent in Sittard-Geleen, zowel nieuwe acts als op professioneel vlak (The Breakfast Club en Magnificent Creatures). Als muzikale aanjager van de regio wil Volt deze talenten graag verder ontwikkelen zodat er ook een gezonde aanwas aan professionals ontstaat. Zie hiervoor ook de plannen om een platform te creëren ter stimulans van een gezonde en levendige popcultuur binnen Sittard-Geleen.

Het filmhuis zoekt de samenwerking binnen en buiten De Domijnen. Het heeft verschillende series opgezet die in 2022 hervat worden, zoals ‘Muziek & Cinema’ dat werd ontwikkeld met Poppodium Volt. Hier kregen Frank Zappa, Tina Turner, The Doors en Aznavour opnieuw een podium. Ook is er samengewerkt met onder meer CineSud in het kader van Doc Days Sittard-Geleen en de Avond van de Korte Film. Bij de heropening van de cultuursector begin juni is met alle filmhuizen in Limburg een gezamenlijke campagne opgezet om het publiek weer te attenderen op cinema. In oktober vond in het filmhuis het *Filmblikfestival* plaats waar creatieve filmfans van 3 – 12 jaar aan de slag gingen in workshops en naar films keken.

In de zomervakantie werden samen met Ecsplora en de afdeling educatie onder de noemer *Summer of Arts* negentien kunstworkshops voor kinderen van 4 t/m 12 jaar georganiseerd.

